రావినపూవు

బొజ్జా సత్యనారాయణ

నాకు హార్ట్‌వీక్‌నెస్ ఉంది. వ్యాధి నివారణకై చాలా ఆస్పత్రులు తిరిగి ట్రీట్‌మెంటు తీసుకున్నాను. వ్యాధి తాత్కాలికంగా తగ్గినా పూర్తిగా తగ్గదని నాకు తెలుసు. ఈ మధ్య మళ్ళీ గుండె దడ ఎక్కువైంది. నన్ను చూడటానికి మా బావ సూకరాజుగారు, చెల్లాయ్ కలిసి వచ్చారు. ఆర్థిక పరిస్థితి వల్ల వ్యాధికి నేను చికిత్స చేయించుకోలేక పోవటం బావగారు గ్రహించారు. వెంటనే శ్రీనివాస నర్సింగ్‌హోమ్‌కు నన్ను స్కూటర్‌మీద తీసుకెళ్ళారు.

మేడ ప్రహరీ గేటు కుడి ప్రక్క నేమ్‌బోర్డు, దాని మీద శ్రీనివాస్ నర్సింగ్‌హోమ్, "డా. సూర్యారావు యం. యస్. యఫ్. ఐ. సి. యస్. (జనరల్)" అని నీలి రంగులో అక్షరాలు కనిపించాయి. లోపల బాట కిరువైపులా వున్న పూల మొక్కల్లో కత్తిరించబడిన రెండు కోనీఫర్ చెట్లునెమిళ్ళలా నిలిచి ద్వారపాలకుల్లా వచ్చేవారికి స్వాగతం పలుకుతున్నాయి.

ఓ. పి.లో కూర్చున్నాం. కన్సల్టింగ్ రూమ్ స్ప్రింగ్‌డోర్ తెరచుకుంది! నర్సు మమ్మల్ని లోపలకు పంపింది. పెద్ద టేబిల్ మీద ఫ్లవర్‌వాజ్‌లో విరిసిన రోజాలు ఎరుపు, తెలుపు రంగుల్లో ఉన్నాయి. గోడకు గాంధిగారి చిత్రపటం. కుషన్ చైర్‌లో కూర్చున్న డాక్టరుగారికి నమస్కరించాం.

చిరునవ్వుతో మమ్మల్ని కూర్చోమని కుర్చీలు చూపించారు. ఒడ్డు పొడవులతో అందర్నీ ఆకర్షించే సుందర రూపం డాక్టరుగారిది. వయసు నలభైఆరు సంవత్సరాలుంటుంది. కాఫీకలర్ హాఫ్‌షర్ట్, తెల్లపేంటు ఆయన అందానికి మెరుగులు దిద్దుతున్నాయి. నా గురించి బావగారు చెప్పారు. నన్ను పరీక్షించి డాక్టరుగారు మృదువుగా మందలించారు. "ట్రీట్‌మేంటుకు రాకుండా వ్యాధి ముదరబెట్టుకున్నారేమిటి?"

నాకు ఐదవ నెంబరు స్పెషల్ రూంలో ఏర్పాటు చేశారు. నా వ్యాధికి చికిత్స జరుగుతోంది. మూడవరోజుకల్లా ఉపశమనం కలిగింది. నర్సునడిగి డాక్టరుగారి వివరాలు తెలుసుకున్నా. ఆయన్ని మనసులోనే అభినందించా, ఆయన జనరల్ హాస్పటల్లో సర్జన్‌గా ఉన్నప్పుడు ఎటువంటి ఆపరేషన్ అయినా చాక చక్యంగా చేసేవారు. రాష్ట్రపతి గోల్డుమెడలు కూడా పొందారు. డాక్టర్ సూర్యారావుగారు దయామయులని పేషెంట్లు చెప్పుకోగా విన్నాను.

నేనున్న గది రెండు ప్రక్కలా ఆకర్షణీయంగా ఇంటర్ కిటికీలున్నాయి. ఒక కిటికీ వెనక పిందెలుతో దానిమ్మచెట్టు. ప్రహరీ గోడ అవతల వరిపొలం. రెండో కిటికీ నుంచి కనిపించే అందమయిన పూలతోట కన్నుల పండుగ్గా వుంది. పరిమళాలు గుబాళించే రంగు రంగుల పూలు. పూల మీద వాలే సీతాకోక చిలుకలు, చెట్ల మీద వాలే చిన్న చిన్న పిట్టలు ముచ్చట గొలుపుతూ రోగుల బాధల్ని మరిపిస్తున్నాయి.

హాస్పటల్ గురించి కథ రాయాలని ఆలోచనలో పడ్డాను. బెడ్‌మీద కూర్చుని, మూడ్ రాక కిటికీ నుండి బయట పూలతోట వంక చూస్తున్నాను. వరండాలో స్తంభానికి జేరబడి కూర్చుని నాలుగు సంవత్సరాల పాప రొట్టె తింటోంది. ఏమరుపాటుగా ఉన్న పాప చేతిలో రొట్టె లాక్కొని కోతి పారిపోయింది. ప్రహరీగోడమీద కూర్చుని తింటోంది.

కెవ్వున అరిచిన పాప అరుపుకు గదిలోంచి ఒకామె వచ్చి పాపని సముదాయిస్తూ "రొట్టేదీ" అని అడిగింది.

ఏడుస్తూ గోడమీద ఉన్న కోతి వంక చూపించింది పాప.

ఆమె కోపం నటిస్తూ, చిరునవ్వుతో కోతిని కసిరింది.

కోతి పళ్ళికిలించి ఆమె మీదకు ఉరకబోయింది. ఈలోగా దాని చేతిలోంచి జారిన రొట్టె ముక్క ఎత్తుకు వెళ్ళి చెట్టుకొమ్మమీద కూర్చున్న కాకి వంక బాధగా చూస్తున్న కోతిని చూడగానే ఆమెకు జాలేసింది. మరో రొట్టెను తెచ్చి, కోతి వైపు విసిరింది.

కోతి దాన్ని పట్టుకు పారిపోయింది.

కన్న కూతురు రొట్టె కోసం ఏడుస్తున్నా, కోతికే ముందుగా రొట్టె పెట్టిన ఆమె ఉదార స్వభావానికి ఆశ్చర్యపడ్డాను. మూగ జీవాలమీద చూపే కారుణ్యానికి మనసులోనే ఆమెను అభినందించాను. ఆమెని పరిశీలనగా చూసేను.

నుదుట బొట్టులేదు. కావిరంగంచు తెల్ల చీర, రవిక ధరించింది. సిగముడి, మెళ్ళో మూడు పేటల బంగారు గొలుసు, చేతులకు బంగారు గాజులు, చెవులకు తెల్లరాళ్ళు బంగారు కమలాలు ఉన్నాయి. మంచి శరీర ఛాయతో, ఒద్దికగా పాలరాతి బొమ్మలా ఉంది. అందమయిన గులాబికి ముల్లులా మిసమిసలాడే యవ్వనంలో ఈమెకు వైధవ్యం ఏమిటి? అంతా విధి విలాసం.

ఆమెను గురించిన బాధలో గుండె బరువెక్కింది. పక్కమీద నెమ్మదిగా నడుంవాల్చాను. రెప్పలు మూతలు పడ్డాయి.

"సత్తిబాబుగారూ!" భుజం తడుతూ డాక్టరుగారు.

"నమస్తే డాక్టర్‌గారూ" అన్నాను. ఆయన ప్రక్కన నర్సు ఉంది. డాక్టరుగారు నా గుండెల దగ్గర స్టెతస్కోపుపెట్టి పరీక్ష చేశారు.

"ఎలా ఉంది డాక్టర్"

"మీ గుండె రాయిలా ఉంది. మీరు ఈ వ్యాధి గురించి దౌటు పడకండి. వ్యాధిని పూర్తిగా తగ్గించి మిమ్మల్ని మామూలు మనిషిని చేస్తాను. మీరు సాహిత్యం చదవడం తగ్గించి, గుండెకు విశ్రాంతి నివ్వండి."

"చదవకపోతే భావాలను మరచిపోతానండి."

"అంటే?"

"నేను రచయితనండి."

"వెరీగుడ్. మీరు కథకులా....! అయితే మిమ్మల్ని ప్రత్యేకించి పరీక్ష చేస్తుండాలి. ఈ ఆస్పత్రి గురించి కథ రాయండి" అంటూ భజం తట్టి ముందుకు నడిచారు.

పది నిముషాల తరువాత నర్సు వచ్చి బీ. పీ., టెంపరేచర్ చూసి, "మీరు కథలు రాస్తుంటారటగా!" విని అంది ఉత్సాహంగా.

"ఏదో అప్పుడప్పుడు...."

"థేంక్యూ సార్" అని చెప్పి వెళ్ళిపోయింది.

అరగంటపోయాక ఇంకొక నర్సు వచ్చి నాకు ఇంజక్షన్ చేస్తూ, "మీరు కథలు రాస్తుంటారట. మీ కథలు ఇవ్వండి చదువుతాను. నాకు కథలు చదవడం సరదా!"

"అమ్మా.....!" ఇంజక్షన్ చేసింది.

"రచయిత బాధ పడితే ఎలా!" ఆమె ఛలోక్తి.

"రచయితకు బాధ, మనసు ఉండదా?"

"పేషెంట్ల గురించి. కథ రాయాలంటే మీరు ముందుగా ఇంజక్షన్ చేయించుకోవాలి. తప్పదు. భయపడితే కథ నడవదు" అంటూ స్టూలుమీద పుస్తకాల్లో 'చెలియలి'కట్ట పుస్తకం పేజీలు త్రిప్పుతూ, "విశ్వనాథవారి మంచి నవల్లో ఇదొకటి చదివి తెస్తానండి" అంది.

"సిస్టర్! మీకు ఇంజక్షన్లు చేయడం కొత్తనుకుంటా? చేతిని రుద్దుకుంటూ అన్నాను."

"ట్రైనింగ్ పూర్తి అయితేగాని సిరంజి పట్టుకో నివ్వరని మీకు తెలీదా!" అంటూ వెళ్ళిపోయింది.

* * * * * * *

ఆస్పత్రిలో ఉన్న కాంపౌండర్లు, నర్సులు

అందరూ స్నేహమయ్యారు. అప్యాయతగా మాట్లాడుతున్నారు. కాని స్టేఫ్ నర్స్ మాత్రం పలకరిస్తే కాని మాట్లాడేదికాదు. ఆమెకు ముప్పై సంవత్సరాలుంటాయి. చామనఛాయ శరీరంతో ఆకర్షణీయంగా కన్పిస్తోంది. ఆమెదంతా అదో ప్రత్యేక తరహా. అందరితోనూ ముక్తసరిగా మాట్లాడేది. తెలియనివాళ్ళు గర్వం అనుకుంటారు. ఇంజక్షన్ సున్నితంగా చేసేది.

ఆమె నా దగ్గర పుస్తకాల వంక చూసేది కాని. పుస్తకం పట్టుకు వెళ్ళేదికాదు. పుస్తకం పట్టుకు వెళితే తన నియమానికి భంగం వస్తుందేమోనని ఊహించుకు ఉండొచ్చు. మిగతా నర్సులు నన్ను చదువుకోనివ్వకుండా నా పుస్తకాలను పట్టుకు వెళ్ళేవారు.

ఆమె గురించి మరో నర్సుని అడిగి తెలుసుకుని బాధ పడ్డాను. భర్త ఆమె శీలాన్ని శంకించి వదిలేశాడట. ఆమె అందరితోనూ అరిమరికలు లేకుండా నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూండేదట. కాని తప్పుడు నడకలు నడిచేది కాదట. అందరితోనూ క్లోజ్‌గా ఉండటంవల్ల ఆడదానికి, అపవాదులు ఎదురవుతాయని పర పురుషులతో చనువుగా మాట్లాడటం తగ్గించుకొందట. అత్యంత అవసరం అయితేనే తప్పనిసరై క్లుప్తంగా మాట్లాడుతుందట. తన పిల్లలిద్దరిని హాస్టల్లో చేర్పించి చదివిస్తోంది. నర్సుగా జీవనోపాధి సాగిస్తోంది. తప్పు చేయకపోయినా ఆడది అణిగి ఉండటం తప్పదేమో! అందుకే అంటారు ఆడదాని జీవితం అరటాకని.

తరువాత కోతికి రొట్టె పెట్టిన పాప తల్లి జబ్బు సంగతి నర్సు ద్వారా విన్నాను. నాలో కట్టలుత్రెంచే బాధ. జాలితో సతమతమైపోతున్నా.... ఆనాడు దూర్వాసుని శాపంతో శకుంతల భర్తృ వియోగానికి గురైంది. విధి నిర్దేశంవల్ల ఈ శకుంతల నుదుటి కుంకుమ చెరిగి పోయింది. యౌవ్వన వసంతంలో భర్తృ వియోగాగ్ని దగ్ధమై పోతూన్న అభాగ్యురాలు! ఈ శిక్ష చాలనట్టు ఆధునిక కలుషిత వాతావర్ణం ప్రసాదించిన కేన్సర్ తోడై ఆమె కడుపులో పెరుగుతూంది. ఆమె బ్రతుకును తినేస్తోంది. ఏమిటీ విపరీతం! భగవంతుడా! ఎందుకామెమీద నీ కా నిర్ణయ?

ఈ లోకంలో ఎందరి జీవితాల్లోనో సుఖ శాంతులు ఎండిపోయిన ఆకుల్లా రాలి, మోడుబారి పోతున్నాయో! చీకటి బారిన జీవితం వెలుగులోనికి తెచ్చుకొనటానికి నర్సుతో పునర్వివాహం చేసుకోమని చెప్తే?" ఆలోచనలతో నా గుండె బరువెక్కింది.

* * * * * * *

శకుంతలకు త్వరలో ఆపరేషన్ చేస్తారు. ఆపరేషన్ సక్సెస్ అవుతుందో లేదో! దిక్కుమాలిన ఆ వ్యాధి రాకపోవాలే కాని వచ్చిందటే వదిలిపోవడం కష్టం. ఆమె గదిలోంచి బాధగా మూలుగు వినిపిస్తోంది. మళ్ళీ కడుపునొప్పి వచ్చినట్టుంది. ఆమె దగ్గర ఉంటున్న నౌకరు పరుగులాంటి నడకతో వెళ్ళి నర్సుతో చెప్పింది. నర్సు శకుంతలకు మత్తు ఇంజక్షన్ చేసిన అలికిడి. నాలో చెప్పరాని ఆవేదన.

పావు గంట తరువాత మూలుగు ఆగిపోయింది. శకుంతలమీద ఈ అభిమానం దేనికి.... ఆదరాభిమానాలకు కారణాలేమిటి.... ఆమె అలా బాధ పడుతుంటే ఆపరేషన్ చేయటానికి డాక్టరుగారు ఎందుకు జాగు చేస్తున్నారో ఆయన్ని అడిగితే....

ఆపరేషన్ థియేటర్ నా రూం ఎదురుగా ఉంది. రోజూ రెండు మూడు ఆపరేషన్లు చేస్తూనే ఉన్నారు డాక్టరుగారు. నిన్న బోదకాలుకి కూడా ఆపరేషన్ చేశారు. ఆయన చేసే ఆపరేషన్లు చూస్తుంటే ఆయన చేయలేని ఆపరేషన్ లేదనిపిస్తోంది.

మధ్యాహ్నం పన్నెండవుతుంది.

మ్యూజికల్ హారన్ వినిపించింది. డాక్టరుగారి కారు రాగానే వార్డులో తిరుగుతున్న పేషెంట్లు ఎవరి బెడ్ మీదకి వారు చేరుకున్నారు. గబాలున సిగరెట్టు పెట్టి బెడ్ కింద దాచేశాను.

ఓ. పిలో ఉన్న పేషెంట్లను ముందు పరీక్ష చేసి, వార్డులో వారిని వరుసగా చూస్తూ వచ్చి నన్ను పరీక్ష చేస్తున్నారు.

"శకుంతల బాధతో తల్లక్రిందైపోతుంటే ఆపరేషన్ చేయరేం డాక్టర్" అడిగాను.

ఇ'వేమన' పద్యాలు — పాపాల బదిలి

ఒకరి కీడు వేరె యొక్కరికియ్యడు
ఒకరి మేలు వేరె యొకరికియ్యడు
కీడు మేలు వారు పోడిమి తెలియదు
విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ

రాలిన పూవు

"ఆమెకు బ్లడ్ తక్కువగా ఉంది" అన్నారు.

"నా బ్లడ్ ఇస్తాను సార్"

"మీ బ్లడ్ ఆమెకు పనికిరాదు."

"ఆమె బ్రతుకుతుందంటారా?"

చురుగ్గా చూస్తూ. "రోగి తుది శ్వాసవరకూ ప్రయత్నిస్తూ ఉండడమే మా విధి."

"మీ సామర్థ్యం గురించి డౌట్ కాదు. ఎలాగైనా ఆమెను బ్రతికించండి సార్" అన్నాను కళ్ళల్లో నీరు తుడుచుకుంటూ.

ఆయన మందహాసం చేశారు.

"..............."

"శకుంతలగారు మీకు తెలుసా?"

"లేదండి. ఆమె బాధ చూడలేక...."

నా భుజం తట్టి డాక్టరుగారు వెళ్లారు.

* * * * * * *

స్టేఫ్ నర్సు ఇంజక్షన్ యిచ్చింది.

"సిస్టర్ మీ కో విషయం చెప్పాలనుకుంటున్నాను. నన్ను అన్యథా భావించకండి."

అంగీకారంగా ఆమె చిరునవ్వు నవ్వింది.

"మీకు జరిగిన అన్యాయానికి పరిష్కారం కావాలంటే వీరేశలింగంగారి సంస్కరణ విధానాన్ని పాటించడమే. ఏ పాపం ఎరుగని మీ కీ శిక్ష విధించిన మీ భర్తకు తగిన గుణపాఠం"

వెంటనే ఆమె కళ్ళు ఎరుపెక్కాయి. మరుక్షణంలో ఆ కళ్ళలోని ఎరుపు ఆమె పెదవులమీద మెరుపులు తీర్చింది.

* * * * * * *

ఈమధ్య డాక్టరుగారు ఒక చిత్రమయిన ఆపరేషన్ చేసి అందరిమెప్పు పొందారు. ఒక పాపకు పుట్టిన దగ్గర నుంచి మర్మాంగం ద్వారా విరోచనం జౌతోంది. ఆ పాప తల్లిదండ్రులు ఆ వింత పరిణామానికి భయపడి అనేక ఆస్పత్రుల్లో డాక్టర్ల చేత పరీక్ష చేయించారు. కాని ఫలితం శూన్యం.

ఎంత ఖర్చయినా ఆపరేషను చేయించి పాపకు సహజస్థితి రప్పించాలని ఆ తల్లిదండ్రుల తపన. ఆ పాపకు పది సంవత్సరాలు వచ్చేవరకూ ఆస్పత్రులు త్రిప్పుతూనే ఉన్నారు. వారి ఆశ ఫలించే సమయాన డాక్టర్ సూర్యారావుగారి దగ్గరకు తీసుకువచ్చారు.

ఆ అమ్మాయి కేసు జాగ్రత్తగా స్టడీ చేసి, డాక్టరుగారు ఆపరేషన్ చేశారు. కేసు సక్సెస్ అయింది. ఇలాంటి వెన్నెన్నో క్రిటికల్ ఆపరేషన్స్ చేసి డాక్టరుగారు ఘనత వహిస్తున్నారు. ఇలాంటివెన్నో సరి చేసిన డాక్టర్‌గారికి శకుంతల వ్యాధి ఒక సమస్య కాదని నాకు నమ్మకం ఏర్పడింది.

* * * * * * *

అస్తమయ సూర్యుని చీకటి ఛాయలు వెలుగు రేఖల్ని కబళిస్తున్నాయి.

రేపు ఉదయం శకుంతలకు ఆపరేషన్ చేస్తారు. ఆపరేషన్ సక్సెస్ అవుతుందో లేదో నా గుండెల్లో కమ్ముకుంటూన్న చీకట్లలో దారి కానక కొట్టు మిట్టాడే ఆలోచనలు. ఎడతెరిపి లేకుండా కాలిపోయే శవాల్లా పొగలు గక్కుతున్న సిగరెట్లు తెల్లవార్లూ జాగరం. గడియారం కొట్టే గంటల్లా ఆగకుండా అదే పనిగా ఆందోళనలో కొట్టుకొంటున్న గుండెలు, లేవలేని నీరసం. చేయలేకపోయా స్నానం.

ఆపరేషన్ మొదలు పెట్టారు. హాస్పటల్ బల్లలనిండా శకుంతల బంధువులే.... ఎందరున్నా ఎవరు మాత్రం ఏం చేయగలరు? ఇప్పుడెలా ఆమె బ్రతుకుతుందా...

"అబ్బా!" మళ్ళీ నా గుండెల్లో రేగిన నొప్పి. అందరి చూపులూ ఆపరేషన్ థియేటర్ తలుపులుమీదే నిలిచిపోయాయి. నాలో పెరిగిపోతూన్న టెంషన్. ఈలోగా థియేటర్ తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. బరువుగా పడుతూన్న డాక్టరుగారి అడుగులు. బావురుమని ఏడుస్తూ బిక్కు బిక్కుమని చూస్తున్న పాప చూపులు. నా చెంపల్ని తడుపుతున్నాయి కన్నీళ్ళు. ◘